

[Undervisningsministeren]

Det sidste og bedste indtryk, jeg fik af det, var det fremragende interview, der blev bragt i TV med en, så vidt jeg erindrer, ung tyrkisk pige fra Århus, som havde klaret sig godt, som, så vidt jeg forstod af interviewet, havde mulighed for at gå vores uddannelsessystem igennem, som talte et fremragende dansk, og som, så vidt jeg kunne vurdere af interviewet, virkelig havde klaret sig godt. Hun gav udtryk for, hvad det kostede med hensyn til hendes forhold til det danske samfund, og ikke mindst, hvad det kostede hende i forhold til hendes tyrkiske baggrund, og hun havde svært ved at finde ud af, hvor hendes egen identitet overhovedet var henne, hvem hun overhovedet selv var.

Det er for mig en illustration af, at vi ikke skal foregøgle os, at dette kan gøres problemfrit. Jeg tror, at vi gør indvandrerne en bjørnetjeneste ved at lægge op til, at det er kun, fordi vi ikke har gjort tingene godt nok, og at vi kan gøre det problemfrit. Jeg tror, at vi som udgangspunkt skal have, at det er en af de vanskeligste processer, mennesker kan komme ud for, og så skal vi i øvrigt erkende, at vi heller ikke har gjort det godt nok, at vi kan gøre mere, og at vi bør gøre mere. Men udgangspunktet må være en erkendelse af, hvad det er for et overordentlig vanskeligt problem, indvandrerne og ikke mindst de unge indvandrere står i.

Hr. Knud Lind ville løse dobbeltsprogsproblemet ved at satse på dansk. Jeg oplevede det, som om hr. Knud Lind måske ikke rigtig gjorde sig klart, hvad det er for nogle problemer, der ligger her. En detalje: formentlig de fleste mødre – jeg tør ikke sige det, men i hvert fald mange af mødrene – til disse børn og unge taler kun hjemlandets sprog. Hvis vi satser ekstremt på dansk og ikke giver muligheder for hjemsproget, så bliver de en kommunikationsmulighed fattigere, og det, der måske er det vigtigste af alt, nemlig deres hjemlige basis, bliver indskrænket.

At hr. Knud Lind understregede vigtigheden af dansk med et engelsk citat, betragter jeg mere som en kuriositet.

Fru Ebba Strange spurgte om nationalklasser, og det var hr. Tyroll også inde på i sit indlæg. Vi har før drøftet spørgsmålet om undervisning i nationalklasser. Jeg deler ikke troen på, at det er lykkelig at løse problemerne ved nationalklasseundervisning. Dertil

kommer en lang række andre problemer, som ikke blot økonomisk, men rent praktisk er meget vanskelige, såsom at skaffe lærere i alle de mange sprog og dialekter, det drejer sig om, ude i de mange kommuner, som har indvandrere. Lad det ligge.

Jeg er altså ikke sikker på, at det er så lykkeligt med disse nationalklasser. Men jeg har før givet udtryk for, og jeg vil gerne gentage det, at jeg stiller mig åben over for forsøg med nationale klasser på én betingelse, nemlig at forældrene ønsker det.

Nu talte hr. Tyroll om et forsøg i Albertslund, og jeg sidder med en fornemmelse af, at det er det forsøg, jeg også tænker på, nemlig det forsøg, der aldrig blev til noget, fordi forældrene ikke ønskede det. Det er for mig en meget vigtig faktor, at vi ikke skal lave dette mod forældrenes vilje. Hvis der i en kommune er forældre, der ønsker det, så synes jeg, vi skal være åbne over for at lave forsøg på dette område, men det må være helt afgørende, at forældrene er enige i det.

Fru Aase Olesen sagde noget om, at meget er sket, men meget står igen, og jeg kan for så vidt være enig i begge udsagn. Det blev også sagt, at i udformningen af indvandrerpolitikken generelt – som altså ikke er til debat i dag, det er kun uddannelsesaktiviteterne – skal indvandrerne inddrages. Det er jeg ganske enig i. Jeg vil her kort henvise til de initiativer, indenrigsministeren allerede er i fuld gang med, med henblik på at inddrage indvandrerne både i overvejelserne og i beslutningsprocessen omkring udformningen af indvandrerpolitikken.

Hr. Tyroll havde en række bemærkninger om, at nok var der sket noget, men der var ikke sket nok. Det kan jeg ikke være uenig i. Jeg tror ikke, at vi sådan på en studs bliver færdig med disse problemer. Det, jeg synes er positivt, er, at vi har fået en debat, og at vi har haft det ved adskillige lejligheder, ikke alene specielt om uddannelserne, men også generelt om indvandrerpolitikken, i folketinget. Det synes jeg er en vigtig ting, og der bør stadig ske fremskridt. Jeg tror ikke, at hr. Tyroll og jeg er helt enige om, på hvilke punkter de skal ske. Jeg tror, at vi langt hen ad vejen er enige. Vi er nok uenige på visse punkter, men det er vigtigt, at vi har debatten, og at vi hele tiden justerer i forhold til de erfaringer, vi gør. Jeg tror, at ingen af os har en patentløsning på disse problemer, og